

Profesionalios akušerės paveikslas

G. Jasiulevičė¹, A. Vaškelytė²

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos¹;

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Slaugos ir rūpybos katedra²

Tikslas

Atskleisti profesionalios akušerės paveikslą.

Kokybinio tyrimo klausimas

Koks yra profesionalios akušerės paveikslas pagimdžiusių moterų, dirbančių akušerių ir akušerijos programos studentų požiūriu?

Išvadas

Šiuolaikinio akušerio profesionalumas yra svarbus vaisingo amžiaus moterų priežiūros veiksnys. Profesinė akušerio kompetencija ir išmintis laikomi geros akušerinės priežiūros prielaida. Akušerija turi teikti profesionalias paslaugas, kurios būtų aukštos kokybės, saugios ir veiksmingos. Lietuvoje ir užsienyje atlikta tyrimų, analizuojančių akušerijos paslaugų kokybę, akušerių ir kitų sveikatos priežiūros specialistų komandinį darbą. Tačiau Lietuvoje nepavyko rasti tyrimų, identifikuojančių profesionalios akušerės paveikslą.

Metodai

Atliktas kokybinis dedukcinis tyrimas, naudojant patogiają tikslinę atranką.

Tyrime dalyvavo:

- 7 pagimdžiusios moterys,
- 7 akušerės, dirbančios Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninėje Kauno klinikose,
- 7 Lietuvos sveikatos mokslų universiteto akušerijos studijų programoje studijuojančios studentės.

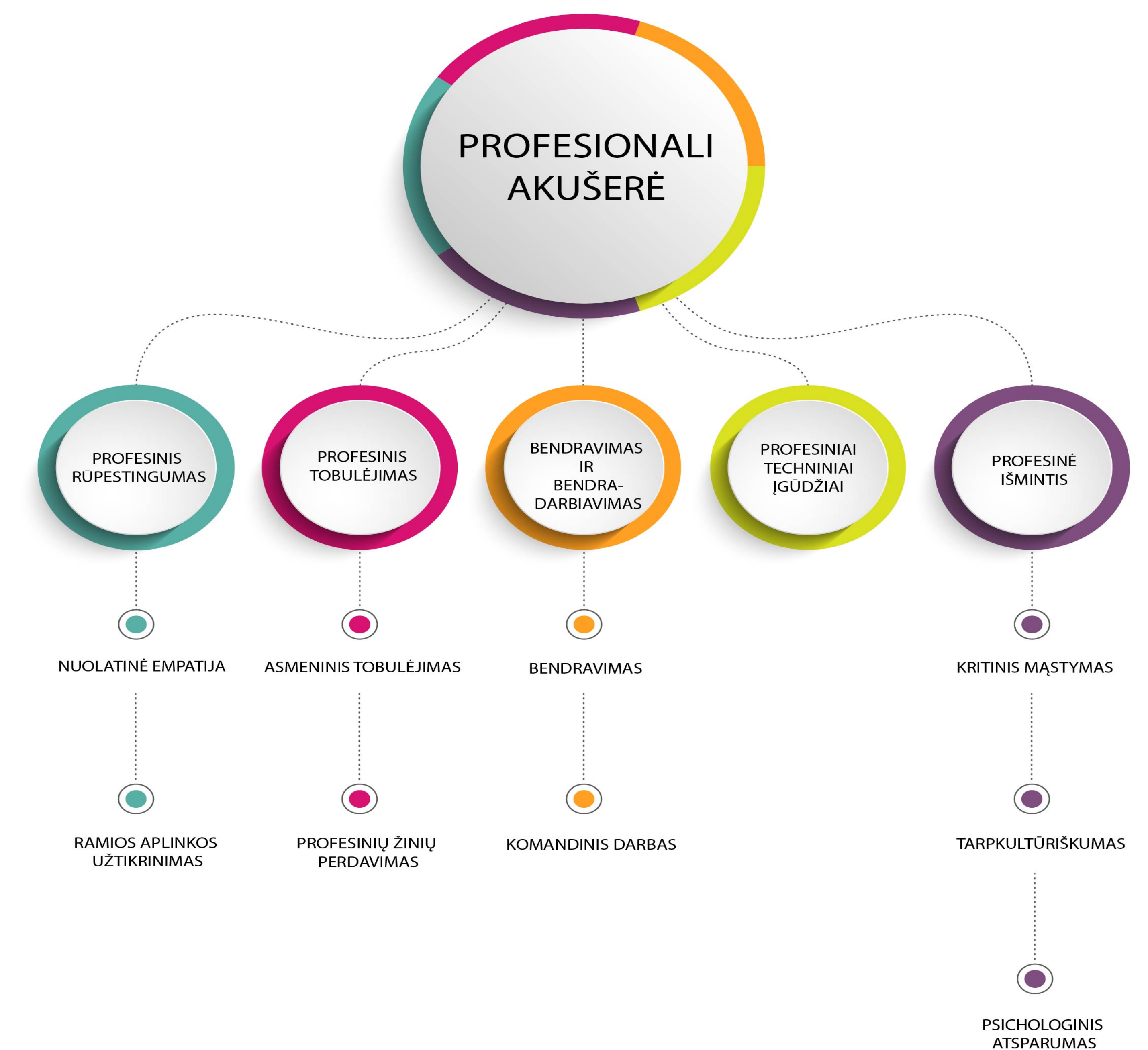
Atlikta kokybinė turinio analizė, išskiriant temas ir potemes apie tyrimo dalyvių išsakytas profesionalios akušerės ypatybes.

Tyrimo instrumentas - pusiau struktūruotas interviu.

Gautas LSMU Bioetikos centro pritarimas tyrimo vykdymui (2017-06-21 Nr. BEC-KS(M)-231).

Raktiniai žodžiai

Akušeris, profesionalumas, akušerio profesionalumas

Rezultatai

Tyrimo dalyvės nurodė, jog **profesiniu rūpestingumu** pasižyminti akušerė turi turėti daug teigiamų būdo bruožų, tokių kaip nuolatinė empatija ir gebėjimas sukurti ir užtikrinti gimdyvių ramią aplinką, ir šiuos būdo bruožus taikyti savo praktiniame darbe. Tai atskleidžia: „...gebėjimą visapusiškai rūpintis pacientėmis, siekį užtikrinti jų fizinę, psichologinę, socialinę gerovę... akušerė būtų empatiška, supratinga, atidi pacienčių poreikiams...“. Pagimdžiusioms moterims yra svarbus akušerių gebėjimas nuraminti: „...svarbu, kad akušerė būtų rami, švelni, kad aš pati neperimčiau to streso ar įtampos...“.

Akušerių nuolatinis **asmeninis tobulėjimas ir profesinių žinių perdavimas** yra labai svarbus veiksnys, siekiant būti savo srities profesionalu. Tyrimo dalyvės pabrėžė akušerių turimų žinių ir įgūdžių tobulinimo, gilinimo ir atnaujinimo svarbą: „Profesionali akušerė turi visą gyvenimą mokytis...“. Tyrimo metu išryškėjo ir profesionalios akušerės, kaip mokytojos, vaidmuo: „Profesionali akušerė turėtų mokyti būsimas akušeres, noriai perduoti savo praktines žinias...“.

Akušerių **bendravimo ir komandinio darbo įgūdžiai** yra bendros grupinės veiklos (tarp medicinos personalo ir pacientų) pamatas. Jie padeda kiekvienam asmeniui susikalbėti, dalintis patyrimu: „...ji moka dirbti ne tik su gimdyvėmis ar jų artimaisiais, bet ir su likusiu personalu...“.

Akušerių **profesiniai techniniai įgūdžiai** suprantami kaip vienas iš efektyvaus darbo veiksmų, nes tik mokant, suprantant ir taikant priimtus gimdymo priežiūros būdus ir metodus bei gebant įgūdžius nuolatos tobulinti, galima atlikti savo darbą kokybiškai ir profesionaliai. Tai atskleidžia citata: „...profesionali akušerė turėtų ne tik profesionaliai atlikti procedūras, tačiau ir būti geru psichologu...“.

Akušerių **profesinė išmintis** daugiausiai siejama su reakcijos greičiu susidūrus su stresinėmis situacijomis (kritinis mąstymas), akušerių tarpkultūriškumu ir psichologiniu atsparumu darbe. Profesinę išmintį atskleidžiančios citatos: „...nepasimesti, greitai reaguoti į susidariusią situaciją ir atlikti teisingus veiksmus laiku...“, „...nebus kliūtis ir kalbos barjeras, ir musulmoniškas tikėjimas...“, „...Jos turi mokėti atsipalaiduoti, nesusikrauti problemų sau ir savo šeimos nariams...“.

Išvalgos

Profesionalios akušerės paveikslą, tyrimo dalyvių nuomone, sukurti padeda: profesinis rūpestingumas (išskiriant nuolatinę empatiją ir gebėjimą užtikrinti ramią aplinką gimdymo metu), profesinis tobulėjimas (išskiriant asmeninį tobulėjimą ir profesinių žinių perdavimą besimokantiems), bendravimas ir komandinis darbas, profesiniai techniniai įgūdžiai bei profesinė išmintis (išskiriant kritinį mąstymą, tarpkultūriškumą ir akušerių gebėjimą būti psichologiškai atspariomis). Norint tapti profesionalia akušere neužtenka baigti akušerijos studijas bei įgyti akušerijos praktikos, tam reikia pašaukimo, vidinės motyvacijos, gebėjimo kritiškai mąstyti įtemptose, stresinėse situacijose